

บริการวิจัยและพัฒนา

1. สถานการณ์บริการด้านการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย

1.1 ภาพรวมบริการด้านการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาถือเป็นกุญแจสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรมและการต่อยอดของหลายอุตสาหกรรม โดยการนำนวัตกรรมไปใช้ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากนวัตกรรมที่พึ่งพาความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูงจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ ซึ่งนโยบายประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ของรัฐบาลได้ระบุเป้าหมายที่จะปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ทั้งระบบ เพื่อยกระดับรายได้และก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงนั้น จำเป็นต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยกิจการวิจัยและพัฒนาเป็นหนึ่งในกิจการเป้าหมายของการส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 อย่างต่อเนื่อง

เมื่อเดือนกันยายน 2566 สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เผยแพร่รายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายและบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ประจำปี 2565¹ โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนวิจัยและพัฒนาโดยรวมของไทยในปี 2564 (รอบสำรวจปี 2565) ดังนี้

- ไทยมีค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศ รวมทั้งสิ้น 195,570 ล้านบาท (ลดลงจาก 208,010 ล้านบาทในปี 2563) คิดเป็นร้อยละ 1.21 ของค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศ (Gross Domestic Expenditure on R&D: GERD) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) (ลดลงจากร้อยละ 1.33 ในปี 2563)

- ไทยมีบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศ รวมทั้งสิ้น 236,915 คน (ลดลงจาก 249,270 คนในปี 2563) โดยแบ่งเป็น (1) เป็นนักวิจัย จำนวน 178,301 คน (2) ผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 34,290 คน และ (3) ผู้ทำงานสนับสนุน จำนวน 24,324 คน ทั้งนี้ บุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานวิจัยแบบเทียบเท่าเต็มเวลา (Full-Time Equivalent: FTE) มีจำนวนทั้งสิ้น 161,212 คน (ลดลงจาก 168,419 คนในปี 2563) คิดเป็นบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาแบบ FTE ต่อประชากร 10,000 คน เท่ากับ 24 คน

ในรายงานดังกล่าว ยังเปิดเผยผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งอ้างอิงรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook ประจำปี 2566 โดยไทยอยู่อันดับที่ 30 จากทั้งหมด 64 ประเทศ ปรับอันดับดีขึ้น 3 อันดับ (จากอันดับ 33 ในปี 2565) ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยสภาพแวดล้อมของประเทศ 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) 2) ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency) 3) ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency) และ 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) โดยไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นทั้ง 4 ด้าน อย่างไรก็ตาม ไทยมีอันดับความสามารถ

¹ ข้อมูลจากรายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายและบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ประจำปี 2565 ซึ่งเผยแพร่โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทางเว็บไซต์ <https://www.nrct.go.th/RandDIndex> เมื่อเดือนกันยายน 2566

ในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Infrastructure) ซึ่งเป็นปัจจัยย่อยที่สำคัญต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอยู่ที่อันดับ 39 (ลดลงจากอันดับ 38 ในปี 2565) โดยมีการเปรียบเทียบระหว่างปี 2564 – 2566 ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : การเปรียบเทียบอันดับด้านการวิจัยและพัฒนาของรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook ระหว่างปี 2564 - 2566²

รายงาน	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
	อันดับ	อันดับ	อันดับ
IMD World Competitiveness Yearbook			
ความสามารถในการแข่งขันโดยรวม	28	33	30
1. ด้านสมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance)	21	34	16
2. ด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ (Government Efficiency)	20	31	24
3. ด้านประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ (Business Efficiency)	21	30	23
4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	43	44	43
4.1) โครงสร้างพื้นฐานทั่วไป	24	22	22
4.2) โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี	37	34	25
4.3) โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์	38	38	39
4.4) สุขภาพและสิ่งแวดล้อม	49	51	53
4.5) การศึกษา	56	53	54

สำหรับด้านนโยบาย สอวช. ได้จัดทำโครงร่างกลยุทธ์นโยบายและแผนการพัฒนาระดับอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) พ.ศ. 2565 – 2570 เพื่อกำหนดทิศทางฟื้นฟูการลงทุนวิจัยและพัฒนาหลังวิกฤตการณ์ COVID-19 โดยโครงร่างดังกล่าวครอบคลุม 5 เรื่องสำคัญ ได้แก่ (1) ยกระดับความมั่นคงของมนุษย์ สังคมแห่งสุนทรียภาพ และสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพ (2) สร้างความเจริญสู่ท้องถิ่น ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต และแก้ปัญหาความยากจนอย่างเบ็ดเสร็จ (3) ขับเคลื่อน BCG (Bio-Circular-Green Economy) เพื่อบรรลุเป้าหมายการเติบโตที่ยั่งยืนบนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) ปรับโครงสร้างภาคการผลิต อุตสาหกรรมและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม และ (5) ปฏิรูปและเสริมสร้างระบบ อววน. เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยงานวิจัยในอนาคตจะต้องสามารถเชื่อมโยงเข้ากับแผนดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมผ่านกองทุนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุน ววน.) โดยปีงบประมาณ 2567 กองทุนส่งเสริม ววน. ได้รับการจัดสรรงบประมาณรวม 17,080 ล้านบาท แบ่งเป็นงบประมาณ

² ข้อมูลจากรายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายและบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ประจำปี 2565 ซึ่งเผยแพร่โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทางเว็บไซต์ <https://www.mhesi.go.th/index.php/all-media/book-ministry/8076-2564-13.html> เมื่อเดือนกันยายน 2566

เพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ จำนวน 10,680 ล้านบาท (ร้อยละ 62.53) งานเชิงมูลฐาน 6,400 ล้านบาท (ร้อยละ 37.47) และการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีจำนวน 1,500 ล้านบาท (ร้อยละ 8.07)³

สอวช. จึงกำหนดแนวทางในการผลักดันให้ตัวเลขการวิจัยและพัฒนาเพิ่มสูงขึ้นได้ในภาพรวม ได้แก่ (1) กองทุนต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อม (2) แรงจูงใจทางด้านภาษี โดยหลักการคือให้บริษัทใหญ่ ๆ ที่ต้องการเห็นนวัตกรรมในประเทศบริจาคเงินเข้ากองทุนนวัตกรรมของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย แล้วนำยอดเงินนั้นไปขอสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากกรมสรรพากร โดยสามารถยกเว้นภาษีได้สองเท่า และเงินที่อยู่ในกองทุนนี้จะนำไปส่งเสริมกลุ่ม SMEs เพื่อให้อยู่รอดและขายสินค้าให้กับบริษัทใหญ่ รัฐบาล รวมทั้งตลาดทั้งภายใน และตลาดโลกได้ (3) การปรับหรือปลดล็อกในเชิงระเบียบหรือกฎหมาย ให้การสนับสนุนทุนวิจัยทำได้ง่ายขึ้น สามารถสนับสนุนทุนให้กับภาคเอกชนได้โดยตรง ในลักษณะของการทำ Matching Fund

ทั้งนี้ สอวช. คาดการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ในปี 2570 อยู่ที่ร้อยละ 2.26 ต่อ GDP คิดเป็น มูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 420,000 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นการลงทุนจากภาครัฐร้อยละ 0.71 ต่อ GDP และเป็นการลงทุน จากภาคเอกชนลงทุนร้อยละ 1.55 ต่อ GDP ซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ ตามแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พ.ศ. 2563 - 2570) ว่า ภายในปี 2570 ประเทศไทย จะต้องมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 2 ต่อ GDP⁴

ไม่เพียงเฉพาะ สอวช. เท่านั้นที่ผลักดันการลงทุนวิจัยพัฒนา **สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)** เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่มีการผลักดันขับเคลื่อน BCG เพื่อบรรลุเป้าหมายการเติบโตที่ยั่งยืนบนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตัวอย่างสาขาที่มีการขับเคลื่อน เช่น (1) สาขาเกษตร มีการปรับระบบเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูงและรายได้สูง รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmers (2) สาขาอาหาร สนับสนุนให้เกิดโครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มอาหารเดิม อาหารใหม่และอาหารท้องถิ่น (3) สาขาอาหารสุขภาพ ผ่านโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารฟังก์ชันหรือผลิตภัณฑ์ Functional Ingredients แบบครบวงจร (4) สาขาพลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ เช่น โครงการวิจัยและพัฒนา Ethanol Fuel Cell EV (5) สาขาฯ/วัคซีน เช่น โครงการ Genomics Thailand (6) สาขาเครื่องมือแพทย์ เช่น การทำมาตรฐานการผลิตเครื่องมือแพทย์และบริการทางการแพทย์ (7) สาขาท่องเที่ยว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น การสนับสนุนดิจิทัลแพลตฟอร์มของไทยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครบวงจรและสร้างความมั่นใจ และ (8) สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น การลด Food Loss/ Food waste ตลอด Supply Chain ของพืชและสัตว์เป้าหมาย เป็นต้น⁵

³ ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ซึ่งเผยแพร่ทางเว็บไซต์

<https://www.tsri.or.th/news>

⁴ ข้อมูลจากรายงานการสำรวจค่าใช้จ่ายและบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ประจำปี 2565 ซึ่งเผยแพร่โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทางเว็บไซต์ <https://www.mhesi.go.th/index.php/all-media/book-ministry/8076-2564-13.html> เมื่อเดือนกันยายน 2566

⁵ เว็บไซต์ <https://www.nxpo.or.th/th/4885/>

มีนาคม 2567) ประเภทธุรกิจการวิจัยและพัฒนา มีจำนวนนิติบุคคล 1,250 ราย แบ่งเป็นนิติบุคคลสัญชาติไทย ทั้งหมด จำนวน 958 ราย (ร้อยละ 76.64) และนิติบุคคลที่ต่างชาติร่วมลงทุน จำนวน 292 ราย (ร้อยละ 23.36) และมีมูลค่าการลงทุนของนิติบุคคล 37,612 ล้านบาท แบ่งเป็นนิติบุคคลสัญชาติไทยทั้งหมด จำนวน 18,899 ล้านบาท (ร้อยละ 50.25) และนิติบุคคลที่ต่างชาติร่วมลงทุน จำนวน 18,713 ล้านบาท (ร้อยละ 49.75)

ตารางที่ 2 : จำนวนและมูลค่าการลงทุนของนิติบุคคลสัญชาติไทยทั้งหมดและนิติบุคคลที่ต่างชาติร่วมลงทุน ในประเภทธุรกิจบริการวิจัยและพัฒนา (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2567)⁸

ประเภทธุรกิจบริการวิจัยและพัฒนา	จำนวนนิติบุคคล (ราย)		มูลค่าการลงทุน (ล้านบาท)		
	สัญชาติไทยทั้งหมด	ชาวต่างชาติร่วมลงทุน	สัญชาติไทยทั้งหมด	ชาวต่างชาติร่วมลงทุน	รวม
ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	218	45	1,730.00	580.00	
ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ	267	80	3,433.00	2,980.00	
ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีอื่น ๆ	410	160	13,633.00	15,138.00	
ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	63	7	103.00	18.00	
รวม	958	292	18,899	18,713	

1.2.2 กรมพัฒนาธุรกิจการค้ารวบรวมสถิติมูลค่าการลงทุนของนิติบุคคลต่างชาติโดยจำแนกตามสัญชาติ ในประเภทธุรกิจการวิจัยและพัฒนา (ตารางที่ 3) โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ฮองกง 5,785.78 ล้านบาท (2) จีน 4,838.73 ล้านบาท (3) ญี่ปุ่น 2,486.34 ล้านบาท (4) สิงคโปร์ 1,842.57 ล้านบาท และ (5) เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีส⁹ 339.51 ล้านบาท

ตารางที่ 3 : มูลค่าการลงทุนของนิติบุคคลที่ชาวต่างชาติในประเภทธุรกิจการวิจัยและพัฒนา 5 อันดับแรก (ล้านบาท) ในธุรกิจบริการวิจัยและพัฒนา (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2567)¹⁰

อันดับ	สัญชาติ	มูลค่าการลงทุนรวม (ล้านบาท)
1	ฮองกง	5,785.78
2	จีน	4,838.73
3	ญี่ปุ่น	2,486.34

⁸ ข้อมูลจาก DBD DataWarehouse โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เว็บไซต์

<https://datawarehouse.dbd.go.th/investment/index>

⁹ ดินแดนปกครองตนเองของเนเธอร์แลนด์

¹⁰ ข้อมูลจาก DBD DataWarehouse โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เว็บไซต์ <https://datawarehouse.dbd.go.th/investment/index>

4	สิงคโปร์	1,842.57
5	เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีส	339.51

ทั้งนี้ มูลค่าการลงทุนของนิติบุคคลต่างชาติ โดยจำแนกตามประเภทธุรกิจการวิจัยและพัฒนา 4 ประเภทย่อยได้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ – มูลค่าการลงทุนรวม 443.42 ล้านบาท โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) จีน จำนวน 240.23 ล้านบาท (2) สหรัฐอเมริกา จำนวน 74.56 ล้านบาท (3) ญี่ปุ่น จำนวน 46.79 ล้านบาท (4) ฮองกง จำนวน 18.93 ล้านบาท และ (5) ไต้หวัน จำนวน 16.70 ล้านบาท
2. ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ - มูลค่าการลงทุนรวม 2,533.91 ล้านบาท โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ฮองกง จำนวน 1,053.19 ล้านบาท (2) ญี่ปุ่น จำนวน 656.30 ล้านบาท (3) เกาหลีใต้ จำนวน 248.61 ล้านบาท (4) ไต้หวัน จำนวน 89.00 ล้านบาท และ (5) สเปน จำนวน 83.45 ล้านบาท
3. ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีอื่น ๆ – มูลค่าการลงทุนรวม 13,774.90 ล้านบาท โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ฮองกง จำนวน 4,713.66 ล้านบาท (2) จีน จำนวน 4,549.54 ล้านบาท (3) สิงคโปร์ จำนวน 1,827.31 ล้านบาท (4) ญี่ปุ่น จำนวน 1,783.25 ล้านบาท และ (5) เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีส จำนวน 327.50 ล้านบาท
4. ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ – มูลค่าการลงทุนรวม 10.08 ล้านบาท โดย 5 ลำดับแรก ได้แก่ (1) สิงคโปร์ จำนวน 3.00 ล้านบาท (2) ฝรั่งเศส จำนวน 2.94 ล้านบาท (3) เนเธอร์แลนด์แอนทิลลีส จำนวน 1.96 ล้านบาท (4) จีน จำนวน 1.40 ล้านบาท และ (5) แคนาดา จำนวน 0.58 ล้านบาท

1.3 องค์การวิจัยและพัฒนาที่น่าสนใจในประเทศไทย

(1) บริษัท มิตรผลวิจัย พัฒนาอ้อยและน้ำตาล จำกัด

กลุ่มมิตรผลมุ่งวิจัยและพัฒนาการส่งเสริมการปลูกพืชอ้อย การผลิตผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องกับน้ำตาล และการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลแบบสหสาขาวิชา เพื่อการผลิตอย่างยั่งยืน และเตรียมความพร้อมในการขยายธุรกิจ กลุ่มมิตรผลได้ยกระดับความสำคัญของบริษัท มิตรผลวิจัย พัฒนาอ้อยและน้ำตาล จำกัด ให้เป็นหน่วยงานศูนย์นวัตกรรมและการวิจัยมิตรผลเพื่อสนับสนุนความเป็นผู้นำทางธุรกิจที่ยั่งยืน มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นผู้นำเสนอเทคโนโลยีระดับโลกในอุตสาหกรรมสีเขียว ตั้งเป้าหมายเป็น Mitr Phol Value Adder ด้วยแนวคิดและผลงานเชิงนวัตกรรมที่เป็นเทคโนโลยีระดับโลก โดยศูนย์นวัตกรรมและการวิจัยมิตรผลมีขอบข่ายในการวิจัยและพัฒนาดังต่อไปนี้ (1) Crop Production มุ่งเน้นการนำวิทยาการและเทคโนโลยีจากหลากหลายสาขามาประยุกต์ ส่งเสริมการปลูกและดูแลรักษาพืชอ้อย (2) Sugar Technology & Specialty มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับน้ำตาล และการบริการลูกค้าสัมพันธ์ และ (3) Bio-based Chemical & Energy มุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรที่ได้จากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง พร้อมต่อยอดไปสู่ธุรกิจ

ชีวภาพ สอดรับกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่ประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนเพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยปัจจุบันมีนักวิจัยกว่า 70 คน ด้วยงบประมาณปีละ 450 ล้านบาท¹¹

(2) บริษัท ไบโอฟาร์มาเทค จำกัด

ภายใต้เครือ BIOMT บริษัท ไบโอฟาร์มาเทค จำกัดประกอบกิจการด้านการวิจัยและพัฒนาประยุกต์ (Applied Research) ใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การวิจัยทางคลินิก โดยการพัฒนาารูปแบบการรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบ แม่นยำและจำเพาะ โดยอาศัยข้อมูลทางพันธุกรรมหรือข้อมูลระดับโมเลกุลมาใช้ในการตรวจวินิจฉัยและนำไปสู่การ เลือกรูปแบบการรักษาที่ตรงจุด หรือ Precision Medicine (2) การวิจัยเคมี ศึกษาพันธะเคมีของยารักษาโรค โครงสร้างของยา ผลของยา เพื่อให้ได้ยาที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด และ (3) การทดสอบเชื้อ โดยศึกษาเชื้อจุลินทรีย์ สายพันธุ์คนไทย การวิจัยทั้งสามด้านมีความเกี่ยวเนื่องกันและถูกนำมาประยุกต์ใช้ในบริษัท ไบโอฟาร์มา แพซิฟิก จำกัดที่อยู่ภายใต้เครือเดียวกัน ในการผลิตอาหารทางการแพทย์ หรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ทั้งนี้ สองบริษัทดังกล่าว สอดรับกับการสร้างมาตรฐานใหม่ให้กับประเทศด้านเทคโนโลยีชีวภาพ จึงได้รับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่ เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทางการแพทย์จาก BOI อาทิ สิทธิประโยชน์ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น¹²

(3) บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) (IRPC)

IRPC ได้รับรางวัลเกียรติคุณ ด้านองค์กรนวัตกรรมดีเด่น ประเภทองค์กรภาคเอกชนขนาดใหญ่ ประจำปี 2565 ซึ่งมีความพยายามในการสร้างสรรค์นวัตกรรมจากองค์ความรู้ ประสบการณ์ และความชำนาญ ยกระดับวัสดุที่ สร้างมูลค่า และการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานแห่งอนาคตที่ตอบโจทย์ความต้องการของสังคมยุคใหม่เพื่อ ชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยความสำเร็จด้านนวัตกรรมที่ IRPC ดำเนินการในช่วงที่ผ่านมา ได้แก่ การคิดค้นวิจัย นวัตกรรมเม็ดพลาสติกเกรดพิเศษทางการแพทย์ "PP เกรด Melt Blown" การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมปุ๋ยนาโนซิงค์ออกไซด์ "ปุ๋ยหมีขาว" การนำระบบ Digital "EKON\$" ใช้ทั่วทั้งองค์กร สามารถปรับเปลี่ยนค่าควบคุมต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสมที่สุด และการนำ Robotic Process Automation (RPA) เทคโนโลยีอัตโนมัติเมชันจาก IBM ไปใช้ใน กระบวนการทำงานด้านการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความแม่นยำ ความรวดเร็ว และประหยัดต้นทุน อีกทั้งยังช่วย เพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ในการทำงานให้กับพนักงาน เป็นต้น¹³

(4) บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน)

บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน) ได้รับรางวัลนวัตกรรมแห่งชาติ ด้านองค์กรนวัตกรรมดีเด่น ประจำปี 2566 ประเภทองค์กรขนาดใหญ่ ในฐานะบริษัทอาหารครบวงจรชั้นนำของไทยที่มุ่งมั่นขับเคลื่อนองค์กรด้วยนวัตกรรม ภายใต้กลยุทธ์ "BETAGRO 360 Transformation" ที่เป็นการยกระดับการทำงานรอบด้าน โดยนำนวัตกรรมมา ประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วน ทั้งข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถใหม่ ๆ และศักยภาพ การแข่งขันไปสู่การเติบโตที่แข็งแกร่งและยั่งยืน¹⁴ โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาของเบทาโกรทำหน้าที่ดูแลการวิจัยและ

¹¹ เว็บไซต์ <https://www.mitrphol.com>

¹² เว็บไซต์ <https://www.posttoday.com/economy/news/649847>

¹³ ข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.bangkokbiznews.com/pr-news/news/prnews/1031542>

¹⁴ <https://www.betagro.com/th/updates/news-release/>

พัฒนาธุรกิจและสนับสนุนหน่วยธุรกิจ โดยเน้นที่อาหารสัตว์และสุขภาพสัตว์ ปศุสัตว์ ผลิตภัณฑ์อาหาร และบรรจุภัณฑ์เป็นหลัก ซึ่งเบทาโกรใช้แนวทาง Stage-Gate ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การกำหนดขอบเขต 2) การสร้างแผนธุรกิจ 3) การพัฒนา 4) การทดสอบและตรวจสอบ และ 5) การนำสู่ตลาด ซึ่งช่วยให้เบทาโกรสามารถจัดลำดับความสำคัญของนวัตกรรมและแนวความคิดที่มีความเป็นไปได้เพื่อใช้ประโยชน์จากผลลัพธ์ นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาของเบทาโกรยังได้รับมอบหมายภารกิจการวิจัยและพัฒนา ด้านพันธุกรรมปศุสัตว์และวิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์ เพื่อปรับปรุงคุณภาพพันธุกรรมปศุสัตว์ของบริษัท และเพิ่มผลผลิต โดยตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ เทคโนโลยีการตรวจสอบเชื้อก่อโรคในอาหาร และเทคโนโลยีการยืดอายุการเก็บรักษาอาหาร¹⁵

2. การแบ่งประเภทและรูปแบบธุรกิจและการให้บริการ

2.1 การแบ่งประเภทธุรกิจและการให้บริการ (Services Sectoral Classification)

การเจรจาการค้าบริการระหว่างประเทศภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (World Trade Organisation: WTO) เพื่อเปิดตลาดการค้าบริการระหว่างกันจำเป็นต้องมีความชัดเจนในสาขาบริการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในระหว่างประเทศสมาชิก ในการนี้ WTO จึงได้จัดทำเอกสาร MTN.GNS/W/120 จำแนกบริการออกเป็น 12 สาขา โดยอิงกับ Provision Central Product Classification (CPC) ขององค์การสหประชาชาติสำหรับสาขาบริการ การวิจัยและพัฒนาภายใต้บริการสาขาธุรกิจจำแนกกิจกรรมได้ ดังนี้

SECTORS AND SUB-SECTORS	CORRESPONDING CPC
1. BUSINESS SERVICES	Section B
C. <u>Research and Development Services</u>	
a. R&D services on natural sciences	851
b. R&D services on social sciences and humanities	852
c. Interdisciplinary R&D services	853

ทั้งนี้ ใน UN Central Product Classification (CPC) Version 1.1 ที่จัดทำโดย United Nation (UN) ได้กำหนด CPC ของบริการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

ตารางที่ 4 - กิจกรรมภายใต้บริการการวิจัยและพัฒนา

CPC 1.1	คำอธิบาย
81110	การวิจัยและการพัฒนาด้านฟิสิกส์ (Research and experimental development services in physical sciences)
81120	การวิจัยและการพัฒนาด้านเคมีและชีววิทยา (Research and experimental development services in chemistry and biology)
81130	การวิจัยและการพัฒนาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (Research and experimental development services in engineering and technology)

¹⁵ <https://www.betagro.com/th/innovation-and-quality-management/research-and-development/research-and-development-center>

CPC 1.1	คำอธิบาย
81140	การวิจัยและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร (Research and experimental development services in agricultural sciences)
81150	การวิจัยและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และเภสัชกรรม (Research and experimental development services in medical sciences and pharmacy)
81190	การวิจัยและการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติอื่น ๆ Research and experimental development services in other natural sciences
81210	การวิจัยและการพัฒนาด้านวัฒนธรรม สังคม และจิตวิทยา (Research and experimental development services in cultural sciences, sociology and psychology)
81220	การวิจัยและการพัฒนาด้านเศรษฐศาสตร์ (Research and experimental development services in economics)
81230	การวิจัยและการพัฒนาด้านกฎหมาย (Research and experimental development services in law)
81240	การวิจัยและการพัฒนาด้านภาษาศาสตร์ (Research and experimental development services in linguistics and languages)
81290	การวิจัยและการพัฒนาด้านสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาอื่น ๆ (Research and experimental development services in other social sciences and humanities)
81300	การวิจัยสหศึกษา (Interdisciplinary research and experimental development services)

2.2 รูปแบบธุรกิจและการให้บริการ (Mode of Supply)

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Service: GATS) ของ WTO ได้กำหนดรูปแบบการค้าบริการที่อาจเกิดขึ้นได้ไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 5 - รูปแบบการให้บริการวิจัยและพัฒนา (Mode of Supply)

รูปแบบการค้าบริการ	ตัวอย่าง
Mode 1: การให้บริการข้ามพรมแดน (Cross-border Supply) ผู้ให้บริการและผู้รับบริการอยู่คนละประเทศ โดยให้บริการข้ามแดนผ่านวิธีการต่าง ๆ	เช่น กรณีนักวิจัยจากบริษัทในออสเตรเลีย ให้บริการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ที่นำมาให้กับบริษัทที่อยู่ในประเทศไทยผ่านทางออนไลน์ โทรศัพท์ หรือ อีเมล เป็นต้น
Mode 2: การบริโภคในต่างประเทศ (Consumption Abroad) ผู้บริโภคเดินทางจากประเทศหนึ่งเข้าไปใช้บริการในประเทศที่ตั้งของผู้ให้บริการ	เช่น กรณีบริษัทไทยไปใช้บริการวิจัยพัฒนาจากบริษัทที่ตั้งอยู่ในประเทศออสเตรเลีย หรือกรณีบริษัทต่างชาติเข้ามาใช้บริการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย
Mode 3: การจัดตั้งธุรกิจ (Commercial Presence) ผู้ให้บริการจากประเทศหนึ่งเข้าไปลงทุนจัดตั้งธุรกิจรูปแบบต่าง ๆ ในประเทศผู้ให้บริการ	เช่น กรณีผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนเปิดบริษัทให้บริการวิจัยและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น
Mode 4: การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา (Presence of Natural Persons) บุคคลธรรมดาจากประเทศหนึ่งเข้าไปทำงาน หรือให้บริการในอีกประเทศหนึ่ง แต่ไม่ใช่แรงงาน	เช่น กรณีนักวิจัยจากออสเตรเลีย เดินทางเข้ามาให้บริการวิจัยและพัฒนาในไทย หรือนักวิจัยชาวไทยได้รับการว่าจ้างให้เดินทางเข้าไปทำงานในศูนย์วิจัยและพัฒนาในออสเตรเลีย เป็นต้น

3. หน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิจัยและพัฒนา

หน่วยงาน	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)	<p>พระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ.2551</p> <p>เป็นกฎหมายพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเป็นฐานสำหรับการกำหนดนโยบายและจัดทำแผน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับชาติให้มีความต่อเนื่อง และกำหนดกรอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการ พัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศให้ เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันทั้งในด้านการผลิตและการ พัฒนากำลังคน การวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างความตระหนักด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และสามารถแข่งขันกับ ประเทศอื่นในระดับสากลได้มากขึ้น</p>
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	<p>ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 10/2565 เรื่อง <u>มาตรการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน¹⁶</u></p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การส่งเสริมและจูงใจให้ภาคเอกชนมี การลงทุนหรือค่าใช้จ่ายด้านพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งรวมถึงด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่จะเป็น ประโยชน์ต่อประเทศหรืออุตสาหกรรมโดยรวมมากขึ้น</p> <p>ซึ่งผู้ประกอบการสามารถขอรับสิทธิและประโยชน์ในกรณี โครงการที่ได้ลงทุนหรือมีค่าใช้จ่ายด้านเทคโนโลยีและ <u>นวัตกรรม</u> เช่น การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การใช้สิทธิเทคโนโลยีที่พัฒนาจากแหล่งในประเทศ การ ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การสนับสนุนองค์การด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยจะได้รับวงเงินยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตั้งแต่ร้อยละ 100 – 300 ระยะเวลาตั้งแต่ 1 – 3 ปี ในกรณีลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D)</p>

¹⁶ ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งเผยแพร่ทางเว็บไซต์

หน่วยงาน	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	เทคโนโลยีและนวัตกรรม จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมสูงสุดถึง 5 ปี
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า	<p><u>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</u></p> <p>มาตรา 4 ได้กำหนดนิยามของคำว่า คนต่างด้าว หมายถึง (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (2) นิติบุคคลที่ไม่จดทะเบียนในประเทศไทย (3) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย มีหุ้นเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของหุ้นที่เป็นทุนทั้งหมด หรือ ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มาจดทะเบียนในประเทศไทย แต่หุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น</p> <p>การให้บริการด้านการวิจัยและพัฒนาเป็นธุรกิจบริการที่อยู่ใน <u>บัญชีแนบท้าย 3</u> ข้อ (21) ภายใต้ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เป็นกิจการที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับต่างชาติ ซึ่งมาตรา 8 ข้อ (3) กำหนดว่า “ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มี ความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” ซึ่งในการพิจารณาเห็นชอบจะเป็นไปตามมาตรา 5 ของ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่ระบุว่า “การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและ ผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม</p>

หน่วยงาน	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา”
กระทรวงการคลัง	<p><u>กฎกระทรวง กำหนดพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน และกำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุโดยวิธีคัดเลือกและวิธีเฉพาะเจาะจง</u></p> <p>กฎกระทรวงได้กำหนดวิธีการจ้างในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ต้องการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาหรือ การให้บริการทางการศึกษา ซึ่งหมายความรวมถึงการวิจัยและ พัฒนา โดยข้อ 11 กำหนดให้พัสดุส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา หรือการให้บริการทางการศึกษาดังต่อไปนี้ เป็นพัสดุที่รัฐ ต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน</p> <p>(1) งานจ้างบริการทางวิชาการและการวิจัยของสำนักงาน พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ</p> <p>(2) งานจ้างบริการทางวิชาการและการวิจัยของมหาวิทยาลัย ของรัฐทุกแห่ง</p> <p>(3) งานจ้างบริการวิชาการและการวิจัยของสถาบันจุฬารณณ์</p> <p>(4) งานจ้างบริการวิชาการและการวิจัยของสถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย</p>

4. ข้อผูกพันการเปิดตลาดของไทยในเวทีต่าง ๆ ในสาขาบริการวิจัยและพัฒนา

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
WTO	ไม่มี	ไม่มี	N/A
ASEAN (ภายใต้ ข้อตกลง AFAS ชุด ที่ 10) หมายเหตุ ฟิลิปปินส์ เมียนมา และอินโดนีเซีย ยังคงผูกพันตาม ข้อตกลง AFAS ชุดที่ 9	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ - วิทยาศาสตร์กายภาพ (CPC 85101) - วิทยาศาสตร์เคมีและ ชีววิทยา (CPC 85102)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้อง ไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด ของบริษัท (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น	<u>บรูไน</u> (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ผู้โอนย้าย ภายในบริษัท (Intra-Corporate

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
	- วิศวกรรมและเทคโนโลยี (CPC 85103)	- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน และต่ออายุรวมกันได้ไม่เกิน 1 ปี - ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามาให้บริการในประเทศไทยและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ “Management Need” ของกระทรวงแรงงาน โดยไทยอนุญาตให้พำนักชั่วคราวในไทยได้ 1 ปี ต่ออายุได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี	Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ลาว (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ต้องเป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติลาว (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น กำหนดไว้ในกฎหมายส่งเสริมและจัดการการลงทุนจากต่างชาติและกฎหมายคนเข้าเมือง มาเลเซีย (รวมถึงการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และเภสัชศาสตร์) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) เฉพาะเป็นสัญญาจ้างวิจัยเท่านั้น โดยจะต้องทำวิจัยในบริษัทที่เป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติมาเลเซีย โดยบริษัทต่างชาติต้องมีสัดส่วนหุ้นไม่เกินร้อยละ 70 (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น - ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญบริษัทละไม่เกิน 2 คนโดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามา

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>ให้บริการในประเทศมาเลเซีย โดยจะพำนักได้ไม่เกิน 5 ปี</p> <p>- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน</p> <p>เมียนมา (รวมถึงการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร CPC 85104)</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่ผูกพัน (4) ไม่ผูกพัน</p> <p>ฟิลิปปินส์ (เฉพาะการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร CPC 85104)</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน (4) ไม่ผูกพัน</p> <p>สิงคโปร์</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) อนุญาตเฉพาะ ICT ภายใต้งบเงินที่กำหนด</p> <p>เวียดนาม</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญบริษัทละไม่เกิน 2 คนโดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามาให้บริการในเวียดนาม โดยจะพำนักได้ไม่เกิน 3 ปี - ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน - Other personnel/service sales persons/ Persons responsible for setting up a commercial presence/ Contractual service suppliers (CSS) ตามเงื่อนไขที่กำหนด
	<p>บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ กายภาพ (CPC 1.1: 81110)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียนและดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น (4) ไม่ผูกพัน</p>	-
	<p>บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ (CPC 85202)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียนและจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อย</p>	<p>บรูไน</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
	<p>- กฎหมาย (CPC 85203)</p> <p>- ภาษาศาสตร์ (CPC 85204)</p>	<p>กว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท</p> <p>(4)- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน และต่ออายุรวมกันได้ไม่เกิน 1 ปี</p> <p>- ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามาให้บริการในประเทศไทยและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ “Management Need” ของกระทรวงแรงงาน โดยไทยอนุญาตให้พำนักชั่วคราวในไทยได้ 1 ปี ต่ออายุได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี</p>	<p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี</p> <p>ลาว</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ต้องเป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติลาว</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น กำหนดไว้ในกฎหมายส่งเสริมและจัดการการลงทุนจากต่างชาติและกฎหมายคนเข้าเมือง</p> <p>มาเลเซีย</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) เฉพาะเป็นสัญญาจ้างวิจัยเท่านั้น โดยจะต้องทำวิจัยในบริษัทที่เป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติมาเลเซีย โดยบริษัทต่างชาติต้องมีสัดส่วนหุ้นไม่เกินร้อยละ 70</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น</p> <p>- ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญบริษัทละไม่เกิน 2 คนโดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามา</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>ให้บริการในประเทศมาเลเซีย โดยจะพำนักได้ไม่เกิน 5 ปี</p> <p>- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน</p> <p>ฟิลิปปินส์ (เฉพาะการวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ CPC 85202)</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p> <p>เวียดนาม</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>
	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านภาษาศาสตร์ (CPC Version 1.1: 81240)	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียนและจะสามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>	-
	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านสหวิทยาการ (CPC 853)	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียนและจะสามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะใน</p>	<p>บรูไน</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
		<p>ลักษณะการร่วมทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>	<p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี</p> <p>ลาว</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ต้องเป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติลาว</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น กำหนดไว้ในกฎหมายส่งเสริมและจัดการการลงทุนจากต่างชาติและกฎหมายคนเข้าเมือง</p> <p>อินโดนีเซีย</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ที่กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงานและกฎหมายคนเข้าเมือง โดยอนุญาตให้ผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญพำนักได้ครั้งละไม่เกิน 2 ปี และสามารถต่ออายุได้ 2 ครั้ง และอยู่ภายใต้ Economic needs test</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 60 วัน และต่ออายุรวมกันได้ไม่เกิน 120 วัน</p> <p>มาเลเซีย</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) เฉพาะเป็นสัญญาจ้างวิจัยเท่านั้น โดยจะต้องทำวิจัยในบริษัทที่เป็นกิจการร่วมค้ากับบริษัทสัญชาติมาเลเซีย โดยบริษัทต่างชาติต้องมีสัดส่วนหุ้นไม่เกินร้อยละ 70</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น</p> <p>- ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญบริษัทละไม่เกิน 2 คนโดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามาให้บริการในประเทศมาเลเซีย โดยจะพำนักได้ไม่เกิน 5 ปี</p> <p>- ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน</p> <p>ฟิลิปปินส์</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			เวียดนาม (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน (4) ไม่ผูกพัน
THAI-FTAs			
Thailand-Australia มีผลใช้บังคับ 1 มกราคม 2548	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ (CPC 852)	ไม่ผูกพัน	จะต้องเป็นผู้อยู่อาศัยถาวร (Permanent Residence) เฉพาะในรัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย
Japan-Thailand มีผลใช้บังคับ 1 มกราคม 2550	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ (CPC 851) บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ (CPC 852) บริการวิจัยและพัฒนา ด้านสหวิทยาการ (CPC 853)	ไม่ผูกพัน	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่มีข้อจำกัด
Thailand-Chile มีผลใช้บังคับ 5 พฤศจิกายน 2558	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ กายภาพ (CPC 1.1: 81110) บริการวิจัยและพัฒนา ด้านภาษาศาสตร์ (CPC Version 1.1: 81240) บริการวิจัยและพัฒนา ด้านสหวิทยาการ (CPC Version 1.1: 81300)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน (4) ไม่ผูกพัน	

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
Thailand-New Zealand มีผลใช้บังคับ 12 มีนาคม 2553	(ยังไม่มีการจัดเนื้อหาบทการค้าบริการและข้อผูกพันการเปิดตลาด)		
ASEAN+1			
ASEAN-China มีผลใช้บังคับ 1 กรกฎาคม 2550	ไม่มี	ไม่ผูกพัน	ไม่มี
ASEAN-Australia-New Zealand มีผลใช้บังคับ 12 มีนาคม 2553	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	ไม่ผูกพัน	ออสเตรเลีย (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) อนุญาต ICT/IE/BV/CSS ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
ASEAN-Korea มีผลใช้บังคับ 1 มิถุนายน 2552	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ (CPC 851) บริการวิจัยและพัฒนา ด้านสหวิทยาการ (CPC 853)	ไม่ผูกพัน	เกาหลี (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่ผูกพัน (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT/BV/SS/CSS ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ (CPC 852)	ไม่ผูกพัน	เกาหลี (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT/BV/SS/CSS ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
ASEAN-India มีผลใช้บังคับ 1 กรกฎาคม 2558	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ - วิทยาศาสตร์กายภาพ (CPC 85101)	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อย	อินเดีย เฉพาะ บริการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ - วิทยาศาสตร์กายภาพ (CPC 85101) บริการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
	<p>- วิทยาศาสตร์เคมีและชีววิทยา (CPC 85102)</p> <p>บริการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ</p> <p>- วิทยาศาสตร์กายภาพ (CPC 85101)</p> <p>บริการวิจัยและพัฒนาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</p> <p>- เศรษฐศาสตร์ (CPC 85202)</p> <p>- กฎหมาย (CPC 85203)</p> <p>- ภาษาศาสตร์ (CPC 85204)</p>	<p>กว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท</p> <p>(4) - ผู้มาเยือนทางธุรกิจ (Business Visitors : BV) กรณีที่เป็นผู้แทนขาย (ไม่ได้รับเงินเดือนในประเทศไทย) อนุญาตให้พำนักในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน กรณีเป็นผู้แทนที่รับผิดชอบในการจัดตั้งธุรกิจ (Persons responsible for establishing a commercial presence) พำนักได้ 90 วัน และสามารถต่ออายุได้ไม่เกิน 1 ปี ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกระทรวงแรงงาน</p> <p>- ผู้โอนย้ายภายในบริษัท (Intra-Corporate Transferees : ICT) ในระดับผู้จัดการ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ โดยเป็นพนักงานของบริษัทในต่างประเทศมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ก่อนที่จะโอนย้ายเข้ามาให้บริการในประเทศไทย ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและบุคคลนั้นจะต้องได้รับวีซ่าประเภท “Non-Immigration” และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ “Management Need” ของกระทรวงแรงงาน โดยไทยอนุญาตให้พำนักชั่วคราวในไทยได้ 1 ปี ต่ออายุได้ 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี</p>	<p>- วิทยาศาสตร์กายภาพ (CPC 85101)</p> <p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่ผูกพัน</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT/BV/IP/CSS ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p>
ASEAN-Japan มีผลใช้บังคับ 1 สิงหาคม 2563	บริการวิจัยและพัฒนาด้านภาษาศาสตร์ (CPC 81240)	<p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน หรือเว้นแต่จะระบุไว้ในข้อผูกพันเฉพาะรายสาขาโดยการเข้ามาครอบครองหรือควบคุมโดยต่างชาติจะต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้</p>	

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
		<p>เอ)จะต้องดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุนกับนิติบุคคลสัญชาติไทย</p> <p>บี) นิติบุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมโดยต่างชาติจะต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะสามารถขอใบอนุญาต หรือ หนังสือรับรอง ในการเข้ามาจัดตั้งธุรกิจ</p> <p>ซี) เงินไขจำนวนเงินทุนขั้นต่ำเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศไทย ใช้บังคับกับบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลของภาคีอื่น</p> <p>ดี) คณะกรรมการบริหารรวมถึงกรรมการผู้บริหาร และตำแหน่งผู้บริหารหรือตำแหน่งที่คล้ายคลึงกันในบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยและมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย</p> <p>อี) บุคคลหรือผู้แทนของบริษัทจำกัดหรือนิติบุคคลที่ทำเรื่องขอใบอนุญาตจะต้องมีสัญชาติไทย และเอฟ) จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทดังกล่าว</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>	
	<p>บริการวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติและ วิศวกรรมศาสตร์ (CPC 8510)</p>	ไม่ผูกพัน	<p>ญี่ปุ่น</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(4) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>บรูไน</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อมูลผู้พัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>ลาว</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV และ ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>มาเลเซีย เฉพาะ การวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ด้านการแพทย์และเภสัชกรรม</p> <p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่ผูกพัน</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV และ ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>สิงคโปร์ เฉพาะ การวิจัยและพัฒนา ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เทคโนโลยีชีวภาพ และการวิจัยทางอุตสาหกรรม (CPC 85102 – 85103)</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>เวียดนาม</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT/CCS ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p>
	<p>บริการวิจัยและพัฒนา ด้านมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ (CPC 8520)</p>	ไม่ผูกพัน	<p>ญี่ปุ่น</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(4) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>บรูไน</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้ เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>ลาว เฉพาะการวิจัยและการพัฒนา ทดลอง</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV และ ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>มาเลเซีย เฉพาะการวิจัยและการพัฒนาทดลองด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ (CPC 8520 ยกเว้น 85203 และ 85204) และ เศรษฐศาสตร์ (CPC 85202)</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 49 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV และ ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>สิงคโปร์ การวิจัยและการพัฒนาทดลองด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ โดยเฉพาะการวิจัยด้าน เศรษฐศาสตร์และพฤติกรรม</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p>
	บริการวิจัยและพัฒนา ด้านสหวิทยาการ (CPC 8530)	ไม่ผูกพัน	<p>ญี่ปุ่น</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>บรูไน</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ ต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของทุนจดทะเบียน</p>

พันธกรณี	สาขา	ข้อผูกพัน	
		ไทย	ประเทศภาคี
			<p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>สิงคโปร์ เฉพาะการวิจัยสำหรับโครงการที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษา</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p> <p>อินโดนีเซีย เฉพาะกิจกรรมด้านอุตสาหกรรม</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 35 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p> <p>ลาว</p> <p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) สัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV และ ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด</p>

ข้อผูกพันการเปิดตลาดบริการวิจัยและพัฒนาของไทยและคู่เจรจาภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)

ประเทศ	สาขา	ข้อผูกพัน
--------	------	-----------

ประเทศที่จัดทำข้อมูลแบบ Positive List		
ไทย	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ : - ด้านฟิสิกส์ (CPC 1.1 81110)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัดภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ - สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน - สามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุน (joint - venture) กับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น - ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดในตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป (4) ไม่ผูกพัน
	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ : - บริการวิจัยพื้นฐานด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (CPC 2.1 8114)	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัดภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ - สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน - สามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุน (joint - venture) กับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น - ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดในตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV/ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : - ด้านภาษาศาสตร์ (CPC 1.1 81240)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัดภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ - สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน - สามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุน (joint - venture) กับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น - ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดในตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้น BV/ICT ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด
	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสห วิทยาการ (CPC 1.1 81300)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันเฉพาะการจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัดภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ - สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียน - สามารถดำเนินธุรกิจได้เฉพาะในลักษณะการร่วมทุน (joint - venture) กับบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น - ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่กำหนดในตารางข้อมูลผูกพันทั่วไป (4) ไม่ผูกพัน
กัมพูชา	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (CPC 851) :	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด

	<p>- ด้านวิทยาศาสตร์เกษตร (CPC 85104)</p> <p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (CPC 852) :</p> <p>- ด้านเศรษฐศาสตร์ (CPC 85202)</p>	<p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (ได้แก่ Business visitors/ Persons responsible for setting up of a commercial establishment/ Intra-corporate transferees)</p>
สปป.ลาว	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (CPC 851)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (ได้แก่ Business visitors/ Intra-corporate transferees)</p>
	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (CPC 852)</p> <p>บริการวิจัยและพัฒนาด้านสห วิทยาการ (CPC 853)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่ผูกพัน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (ได้แก่ Business visitors/ Intra-corporate transferees)</p>
เมียนมา	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (CPC 851)</p> <p>:</p> <p>- ด้านฟิสิกส์ (CPC 85101)</p> <p>- ด้านเคมีและชีววิทยา (CPC 85102)</p> <p>- ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี (CPC 85103)</p> <p>- ด้านวิทยาศาสตร์เกษตร (CPC 85104)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ไม่ผูกพัน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>
ฟิลิปปินส์	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์เกษตร</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51 ทั้งนี้ มีข้อจำกัดเรื่องการเข้าถึงที่ดิน</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>

	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน เศรษฐศาสตร์	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51 ทั้งนี้ มีข้อจำกัดเรื่องการ เข้าถึงที่ดิน (4) ไม่ผูกพัน
	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสห วิทยาการ และด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ยกเว้น ความมั่นคงทางไซเบอร์) (CPC 853**) ** = ไม่ได้รวมทุกสาขาย่อยภายใต้ รหัสสาขาดังกล่าว	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51 ทั้งนี้ มีข้อจำกัดเรื่องการ เข้าถึงที่ดิน (4) ไม่ผูกพัน
เวียดนาม	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (CPC 851)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนัก ชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (Intra-corporate transferees/ Other personnel/ Service sales persons/ Persons responsible for setting up a commercial presence/ Contractual service suppliers)
จีน	ไม่ระบุ	ไม่ผูกพัน
นิวซีแลนด์	ไม่ระบุ	ไม่ผูกพัน
ประเทศที่จัดทำข้อผูกพันแบบ Negative List		
บรูไน	บริการวิจัยและพัฒนา - ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและ วิศวกรรม - ด้านสังคมศาสตร์และมนุษย ศาสตร์ - ด้านสหวิทยาการ	สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ สาขาวิจัยและพัฒนา
อินโดนีเซีย	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสห วิทยาการ (CPC 853) เฉพาะ กิจกรรมด้านอุตสาหกรรมเท่านั้น	สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ ภายใต้ नियमข้อ 8.1 (r)(iii) ที่กำหนดให้การให้บริการผ่านการจัดตั้งธุรกิจ จะต้องทำในลักษณะร่วมทุน (joint venture) ตามเงื่อนไข ดังนี้ - หุ้นส่วนท้องถิ่นในบริษัทร่วมทุนจะต้องเป็นสมาชิกในสมาคมที่ปรึกษาของ อินโดนีเซีย - ข้อกำหนดการอนุญาตสำหรับผู้ให้บริการต่างชาติอาจแตกต่างจากผู้ ให้บริการของอินโดนีเซีย

		<ul style="list-style-type: none"> - หุ้นส่วนของอินโดนีเซียจะต้องมีส่วนร่วมกับนักวิจัยจากสถาบันวิจัยของอินโดนีเซีย (สถาบันอุดมศึกษา สถาบันภาครัฐ สถาบันภาคเอกชน สถาบันที่ไม่แสวงหากำไร) ซึ่งตั้งอยู่ในอินโดนีเซีย - การอนุญาตผู้ให้บริการต่างชาติจะต้องขึ้นอยู่กับการประเมินวัตถุประสงค์และช่วงเวลาของการวิจัย ซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบ ณ ช่วงเวลาของการขออนุญาต
	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน ภาษาศาสตร์ (CPC 85204) เฉพาะสำหรับภาษาต่างประเทศ เท่านั้น</p>	<p>สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการภายใต้ नियามข้อ 8.1 (r)(i) และ</p> <p>สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการภายใต้ नियามข้อ 8.1 (r)(iii) ที่กำหนดให้การให้บริการผ่านการจัดตั้งธุรกิจจะต้องทำในลักษณะประกอบธุรกิจร่วมกัน (Joint operation) ผ่านสำนักงานตัวแทน (representative office) ในอินโดนีเซีย ตามเงื่อนไข ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อกำหนดการอนุญาตสำหรับผู้ให้บริการต่างชาติอาจแตกต่างจากผู้ให้บริการของอินโดนีเซีย - ข้อกำหนดที่จะจัดตั้งหุ้นส่วนกับผู้ให้บริการระดับอุดมศึกษาในอินโดนีเซีย โดยเฉพาะ PTN-BH (Legal-Entity Higher Education Institution) - การอนุญาตผู้ให้บริการต่างชาติจะต้องขึ้นอยู่กับการประเมินวัตถุประสงค์และช่วงเวลาของการวิจัย ซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบ ณ ช่วงเวลาของการขออนุญาต
มาเลเซีย	บริการวิจัย	<p>สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริการวิจัย</p> <p>มาตรการใด ๆ ดังกล่าวจะต้องไม่ลดระดับความเป็นเจ้าของโดยต่างชาติที่ได้รับอนุญาตในอุตสาหกรรมการวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์เกษตร (รวมถึงเกษตรกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ อาหาร ประมง ตลอดจนสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (ไม่รวมนิติศาสตร์ และภาษาศาสตร์))</p>
	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน วัฒนธรรมศึกษา สังคมวิทยา และ จิตวิทยา (CPC 85201)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) อนุญาตเฉพาะการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน (joint venture corporation) กับชาวมาเลเซีย หรือบริษัทที่ชาวมาเลเซียมีอำนาจควบคุม หรือทั้ง 2 กรณี โดยจะต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติรวมในบริษัทร่วมทุนได้ไม่เกินร้อยละ 51</p>
	<p>บริการวิจัยและพัฒนาด้าน เศรษฐศาสตร์ CPC 85202)</p>	<p>(1) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) อนุญาตเฉพาะการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน (joint venture corporation) กับชาวมาเลเซีย หรือบริษัทที่ชาวมาเลเซียมีอำนาจควบคุม หรือทั้ง 2 กรณี โดย</p>

		จะต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติรวมในบริษัทร่วมทุนได้ไม่เกินร้อยละ 51
	บริการวิจัยและพัฒนาด้าน สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อื่น ๆ (CPC 85209)	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตเฉพาะการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน (joint venture corporation) กับ ชาวมาเลเซีย หรือบริษัทที่ชาวมาเลเซียมีอำนาจควบคุม หรือทั้ง 2 กรณี โดย จะต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติรวมในบริษัทร่วมทุนได้ไม่เกินร้อยละ 51
	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสห วิทยาการ (CPC 8530**) ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมด้าน อุตสาหกรรม ทั้งรวมถึงสาขา วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ (รวมถึงเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร) และได้รับการนิยามว่า เป็นการศึกษาที่เป็นระบบหรือ อย่างเข้มข้นที่ดำเนินการในสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมี เป้าหมายเพื่อนำผลลัพธ์ของ การศึกษาไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ วัตถุดิบ เครื่องมือในกระบวนการ ผลิต ยกเว้น กิจกรรม ดังต่อไปนี้ - การควบคุมคุณภาพสินค้า หรือ การทดสอบวัตถุดิบ อุปกรณ์ และ ผลิตภัณฑ์ - การวิจัยด้านสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ - การจัดเก็บข้อมูลประจำ - การสำรวจประสิทธิภาพ หรือ การศึกษาการบริหารจัดการ - การวิจัยตลาด หรือ การส่งเสริม การขาย	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตเฉพาะบริษัทวิจัยและพัฒนาภายใต้สัญญา และบริษัทร่วมทุน (joint venture corporation) กับชาวมาเลเซีย หรือบริษัทที่ชาวมาเลเซียมี อำนาจควบคุม หรือทั้ง 2 กรณี โดยจะต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติ รวมในบริษัทร่วมทุนได้ไม่เกินร้อยละ 51
สิงคโปร์	ไม่ระบุ	(1) (2) (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ ให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้บทบัญญัติของบทที่ 9 การเคลื่อนย้าย ชั่วคราวของบุคคลธรรมดา

ออสเตรเลีย	บริการวิจัยและพัฒนา - ด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (CPC 851) - ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (CPC 852) - ด้านสหวิทยาการ (CPC 853)	(1) (2) (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้บทบัญญัติของบทที่ 9 การเคลื่อนย้ายชั่วคราวของบุคคลธรรมดา
ญี่ปุ่น	ไม่มีข้อจำกัด	(1) (2) (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) สงวนสิทธิในการออกหรือคงไว้ซึ่งมาตรการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโดยบุคคลธรรมดาภายใต้บทบัญญัติของบทที่ 9 การเคลื่อนย้ายชั่วคราวของบุคคลธรรมดา และตารางข้อผูกพันในภาคผนวก IV (Short-term business visitors/ Intra-corporate transferees/ Investor/ Qualified professional/ Independent professional/ Contractual service suppliers/ Accompanying spouse and children)
เกาหลีใต้	บริการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่ผูกพัน (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (Business visitors/ Intra-corporate transferees/ Contractual service suppliers)
	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่ผูกพัน (4) ไม่ผูกพัน
	บริการวิจัยและพัฒนาด้านสหวิทยาการ	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่ผูกพัน (4) ไม่ผูกพัน ยกเว้นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าเมืองและการพำนักชั่วคราวของบุคคลธรรมดาตามที่ระบุในภาคผนวก IV (Business visitors/ Intra-corporate transferees/ Contractual service suppliers)

5. สถิติการใช้ประโยชน์จาก FTA ฉบับต่าง ๆ

ไม่พบข้อมูล